

ΕΣΠΑ 2007-13\Ε.Π. Ε&ΔΒΜ\Α.Π. 1-2-3
«ΝΕΟ ΣΧΟΛΕΙΟ (Σχολείο 21^{ου} αιώνα) – Νέο Πρόγραμμα Σπουδών, Οριζόντια Πράξη» MIS: 295450
Με την συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε. Κ. Τ.)

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΕΔΙΟ: ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΕΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ Ε΄ ΚΑΙ ΣΤ΄ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

Το παρόν έργο έχει παραχθεί από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο στο πλαίσιο υλοποίησης της Πράξης «*ΝΕΟ ΣΧΟΛΕΙΟ (Σχολείο 21ου αιώνα) – Νέο πρόγραμμα σπουδών, στους Άξονες Προτεραιότητας 1,2,3, -Οριζόντια Πράξη*», με κωδικό MIS 295450 και ειδικότερα στο πλαίσιο του Υποέργου 1: «*Εκπόνηση Προγραμμάτων Σπουδών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και οδηγών για τον εκπαιδευτικό «Εργαλεία Διδακτικών Προσεγγίσεων*».

Επιστημονικό Πεδίο: **ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ - ΙΣΤΟΡΙΑ**

Διδακτικό Μαθησιακό Αντικείμενο/Τάξη/επίπεδο εκπαίδευσης: **ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ /Ε΄ - ΣΤ΄ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ /**

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

1. Ειδικοί σκοποί του μαθήματος:

Το μάθημα Κοινωνικής και Πολιτικής Αγωγής στην Ε΄ και στην ΣΤ΄ Δημοτικού επιδιώκει:

Α. Να προσφέρει στους μαθητές μια πολιτική και κοινωνική γνώση, μόρφωση και παιδεία, να εξασφαλίσει ένα είδος πολιτικού και κοινωνικού εγγραμματισμού, να καλλιεργήσει γνώσεις και δεξιότητες που διαμορφώνουν το δυναμικό χαρακτήρα της ιδιότητας του σύγχρονου πολίτη της ελληνικής, ευρωπαϊκής και διεθνούς κοινότητας.

Β. Να εξοικειώσει τους μαθητές με την πολιτική και κοινωνική λειτουργία των θεσμικών οργάνων

Γ. Να δώσει στους μαθητές τη δυνατότητα να αποκτήσουν συμπεριφορές, στάσεις και αξίες εναρμονισμένες με μια υπεύθυνη και ενημερωμένη ιδιότητα του πολίτη

Δ. Να ενισχύει τη γνώση των κανόνων λειτουργίας του κοινωνικού και πολιτικού συστήματος και της δημοκρατίας, των συλλογικών αξιών, των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων του ανθρώπου και του πολίτη. Να δώσει τα εργαλεία να κάνουν οι μαθητές συγκρίσεις μεταξύ διαφορετικών εποχών και πλαισίων.

Ε. Να αναπτύξει την ικανότητα κριτικής εμβάθυνσης στις κοινωνικές διαφορές και ανισότητες, στη διαφορετικότητα με όρους πολιτισμικούς, οικονομικούς και κοινωνικούς

Στ. Να καλλιεργήσει συμπεριφορές και στάσεις που εναρμονίζονται με τις αρχές του δικαίου, του σεβασμού του άλλου, της κοινωνικής δικαιοσύνης, αλληλεγγύης και ευθύνης

Ζ. Να δώσει έμφαση στην παρουσίαση των δομών και των λειτουργιών σε τρία επίπεδα: τοπικό, εθνικό, ευρωπαϊκό-υπερεθνικό

Η. Να αναδείξει το ρόλο των ΜΜΕ και των κοινωνικών δικτύων

Στ. Να αναδείξει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του πολίτη, να δώσει έμφαση στο σεβασμό στους κανόνες κοινωνικής συμβίωσης και προσήλωσης στη λειτουργία της δημοκρατίας

Ζ. Να βοηθήσει τους μαθητές να εμβαθύνουν στην έννοια της ομάδας και της συλλογικότητας (οικογένεια, σχολείο, ομάδες συνομηλίκων), να τους δώσει τη δυνατότητα να μάθουν και να εμπεδώσουν στην πράξη κανόνες που διέπουν τη λειτουργία του σχολείου και τους τρόπους λήψης αποφάσεων

Η. Να καλλιεργήσει στους μαθητές τις παρακάτω αξίες: ισότητα και διαφορά, αποδοχή, σεβασμός του άλλου, ανοχή-ανεκτικότητα, ανθρώπινη αξιοπρέπεια, αλληλεγγύη και δικαιοσύνη.

Θ. Να βοηθήσει τους μαθητές να κατανοήσουν τους κανόνες κοινωνικής συμπεριφοράς, ευγένειας, συνέπειας και να συνειδητοποιήσουν ότι οι κανόνες είναι συχνά διαφορετικοί ανάλογα με την ηλικία και τη θέση των ατόμων

Ι. Να οδηγήσει τους μαθητές στην κατανόηση του ρόλου, των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων του μαθητή.

Ια. Να δημιουργήσει ενεργούς πολίτες με βάση την ενημέρωση, την πληροφόρηση, την κριτική σκέψη, την ευαισθητοποίηση, τη συμμετοχή και τη δράση.

2. Σχέδιο νέου προγράμματος σπουδών για το μάθημα της Κοινωνικής και Πολιτικής Αγωγής

ΤΑΞΗ Ε΄ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ: 30

<p>1^η Διδακτική Ενότητα</p> <p>ΟΜΑΔΑ-ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ-ΣΧΟΛΕΙΟ</p> <p><i>Σχολική ζωή και δημοκρατικοί κανόνες</i></p> <p>Διάρκεια: 6 ώρες</p>			
Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Βασικά θέματα .	Δραστηριότητες	Εκπαιδευτικό υλικό
<p>Οι μαθητές επεξεργάζονται τη σημασία και το ρόλο του ατόμου, οδηγούνται σε μια αυτοεκτίμηση και συνειδητοποιούν το ρόλο, τις σχέσεις τους με τους άλλους, το τι συνεπάγεται η ένταξη σε διάφορες ομάδες.</p> <p>Αναλύουν το ρόλο και τη σημασία της οικογένειας και του σχολείου και συγκρίνουν τις δύο ομάδες</p> <p>Αναλύουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την ένταξη σε διάφορες ομάδες</p> <p>Συζητούν και κατανοούν τη σημασία των κανόνων</p>	<p>Το παιδί και η οικογένεια (Είμαι μέλος μιας οικογένειας)</p> <p>-μέλος οικογένειας</p> <p>-Παρουσίαση διαφόρων μορφών οικογένειας: πυρηνική, μονογονεϊκή, πολύτεκνη, διευρυμένη)</p> <p>-Σχέσεις μεταξύ των μελών. Ρόλοι των μελών (υποχρεώσεις και καθήκοντα)</p> <p>-κανόνες λειτουργίας και οργάνωσης της οικογένειας</p> <p>-Αξίες που διέπουν τη λειτουργία της οικογένειας</p> <p>-Δυσκολίες και προβλήματα στο πλαίσιο της οικογένειας</p> <p>Το παιδί και η ομάδα. Το παιδί στη σχολική ομάδα (Αποτελώ μέλος μιας ομάδας, συμμετέχω, συνεργάζομαι και συνυπάρχω αρμονικά. Τηρώ τις υποχρεώσεις, ακολουθώ τους κανόνες)</p>	<p>Οι μαθητές συζητούν για τις διάφορες μορφές οικογένειας, τους ρόλους, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μελών.</p> <p>Καταγράφουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις εντός της οικογένειας και συζητούν πάνω σε αυτά.</p> <p>Παίζουν παιχνίδι ρόλων για τις σχέσεις των μελών της οικογένειας</p> <p>Οι μαθητές συζητούν πάνω στα στοιχεία της ζωής και της ύπαρξής τους εμβαθύνοντας στην ηλικία, τους κοινωνικούς και ομαδικούς</p>	<p>Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του ανθρώπου</p> <p>Διακήρυξη Δικαιωμάτων του παιδιού</p> <p>Κανόνες λειτουργίες του σχολείου και της τάξης</p> <p>Νομικό πλαίσιο ενηλικίωσης</p>

<p>συμπεριφοράς-ευγένειας, της τήρησης των υποχρεώσεων</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ένα άτομο - Ένας ανήλικος - Ένα άτομο που έχει δικαιώματα και υποχρεώσεις - Σχέση με άλλους: συνομηλίκους και ενηλίκους - Το παιδί μέλος ομάδων και του σχολείου - Ο ρόλος των κανόνων, της συνέπειας και της τήρησης αυτών για τη λειτουργία της ομάδας, της κοινότητας και της κοινωνίας (τήρηση κανόνων συμπεριφοράς- ευπρέπειας-συνέπειας) - Σχέση σχολείου οικογένειας: μετάβαση από το σπίτι στο σχολείο <p>Η ομάδα των συνομηλίκων-Φιλίες, σχέσεις</p>	<p>περιορισμούς, τη σχέση με τους ενήλικες και τους συνομηλίκους</p> <p>Προβληματίζονται πάνω σε κείμενα για το πότε γίνεται κανείς ενήλικας και τι συνεπάγεται αυτό (δικαιώματα και υποχρεώσεις)</p> <p>Συζητούν πάνω στους κανόνες συμπεριφοράς και ευγένειας-ευπρέπειας (περιμένω στην ουρά, δίνω τη θέση μου στους μεγαλύτερους).</p> <p>Επεξεργάζονται τη σημασία της αλληλεγγύης και αλληλοβοήθειας, της αλληλοϋποστήριξης</p> <p>Εμπέδωση κανόνων ομαδικής εργασίας (η οικογένεια χτες και σήμερα, το σχολείο χτες και σήμερα, σχέση οικογένειας και σχολείου, πώς πρέπει οι γονείς να παρακολουθούν την πορεία των παιδιών στο σχολείο)</p> <p>Οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες και αναλαμβάνουν να</p>	<p>Παιχνίδι ρόλων στην τάξη (μέλη οικογένειας και σχολικής τάξης) για την επίλυση ενός προβλήματος (πειθαρχία, τιμωρία, ζήλια, αλληλεγγύη)</p> <p>Συζητήσεις με άλλα μέλη της ομάδας και της κοινότητας</p> <p>Γκάλοπ-έρευνα-μελέτη απόψεων και αντιλήψεων</p> <p>Κείμενα για τη λειτουργία του σχολείου στο παρελθόν.</p>
--	--	--	--

		επεξεργαστούν ένα θέμα εργασίας, στη συνέχεια παρουσιάζουν τα στοιχεία που συγκέντρωσαν στους υπόλοιπους μαθητές. Συζητούν για το πώς δούλεψαν ομαδικά, ποια προβλήματα αντιμετώπισαν και πώς τα έλυσαν	
<p>Οι μαθητές κατανοούν τη σημασία και το ρόλο του δημοτικού σχολείου, αντιλαμβάνονται την αξία της εκπαίδευσης, της μάθησης, της κοινωνικής συνύπαρξης και συμβίωσης με τους άλλους</p> <p>Εμβαθύνουν στον τρόπο οργάνωσης του σχολείου συσχετίζοντάς το με άλλες μορφές οργάνωσης (όπως η οικογένεια). Κατανοούν τη θέση και το ρόλο του καθενός.</p> <p>Σταδιακά διεισδύουν στον τρόπο λειτουργίας του σχολείου, στους κανόνες, στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μαθητών και των δασκάλων.</p> <p>Κατανοούν και συνειδητοποιούν μέσα από τη συζήτηση και την ανταλλαγή απόψεων και προβληματισμών τη σημασία και την αξία της σχολικής ζωής για την</p>	<p>Το σχολείο ως ομάδα (Συμμετέχω στην ομάδα του σχολείου ενεργά και υπεύθυνα)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Οι αποστολές και η οργάνωση του δημοτικού σχολείου - ποιοι εργάζονται, ποιοι είναι οι ρόλοι τους, ποιες οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματά τους, πώς συνδέονται και διαπλέκονται, - γιατί εκλέγονται εκπρόσωποι των μαθητών; γιατί πηγαίνω στο σχολείο: μάθηση, συνάντηση με άλλους, συνύπαρξη, κοινωνική συμβίωση, γνωριμία με διαφορετικούς ανθρώπους, συμμετοχή σε ομάδες, προετοιμασία για το μέλλον, - γιατί είναι σημαντική η περίοδος της σχολικής ζωής; - Ποιοι είναι οι κανόνες που πρέπει να ακολουθούνται; - πώς τους συν-διαμορφώνω, τι εξυπηρετεί η ύπαρξη των κανόνων; - ποια είναι τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις μαθητών και εκπαιδευτικών, - τι είναι το σχολείο για το μαθητή <p>Η ζωή στο σχολείο</p> <p>Πώς διαμορφώνεται η σχολική ζωή;</p> <p>Πώς συμμετέχω και τι μαθαίνω;</p> <p>Πώς περνάω στο σχολείο και στις διάφορες ομάδες</p>	<p>Επεξεργάζονται κείμενα που παρουσιάζουν το ρόλο του σχολείου και της κοινωνικής συνύπαρξης. Συζητούν με μεγαλύτερους μαθητές, με δασκάλους, τον διευθυντή και άλλους εργαζόμενους στο χώρο του σχολείου. Επεξεργάζονται τους κανόνες λειτουργίας του σχολείου, της σχολικής τάξης. Συγκρίνουν τους κανόνες της ομαδικής ζωής στην τάξη με άλλες ομάδες όπου συμμετέχουν (συνομηλικών) και με τη λειτουργία της οικογένειας. Συνομιλούν με μέλη της σχολικής κοινότητας, κάνουν μικρή έρευνα για να μάθουν την ιστορία του σχολείου, του κτιρίου, συζητούν για να μάθουν πώς διασφαλίζεται η ασφάλεια στο σχολείο,</p>	<p>Κείμενα για τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας του σχολείου (Κανόνες, υποχρεώσεις, δικαιώματα)</p> <p>Έρευνα-γκάλοπ στο σχολείο</p>

<p>ανάπτυξη των μαθητών</p> <p>Ανακαλύπτουν τις αρχές της ηθικής στάσης και συμπεριφοράς και αποκτούν συνείδηση των εννοιών του δικαιώματος και του καθήκοντος</p> <p>Συζητούν για φαινόμενα παραβατικότητας, βίας και επιθετικότητας στο χώρο του σχολείου. Αναλύουν τι είναι ο σχολικός εκφοβισμός (Bullying)</p> <p>Κατανοούν ότι επίλυση των προβλημάτων απαιτεί ειρηνικές και δημοκρατικές διαδικασίες χωρίς χρήση βίας και επιθετικότητας Συζητούν για μορφές επίλυσης προβλημάτων στο πρόσφατο παρελθόν στην Ελλάδα (ειρηνικές και βίαιες) (σε συνεργασία με το μάθημα της Ιστορίας)</p> <p>Μαθαίνουν κανόνες ευγένειας και κοινωνικής συμπεριφοράς, αποκτούν προοδευτικά σταδιακά μια υπεύθυνη συμπεριφορά</p> <p>Εμβαθύνουν στη χρήση των κανόνων της συλλογικής ζωής</p>	<p>(συμμετέχω, κινούμαι)</p> <p>Διάκριση άμεσης-έμμεσης δημοκρατίας, μορφές δημοκρατικής οργάνωσης στο σύγχρονο κόσμο Έννοια αυτοδιοίκησης</p>	<p>μαθαίνουν πόσα δημοτικά σχολεία υπάρχουν στην Ελλάδα με πόσα τμήματα (μονοθέσια-διθέσια-τριθέσια, κ.ά) σε χωριά και πόλεις Επεξεργάζονται τους κανόνες εσωτερικής λειτουργίας στο χώρο του σχολείου. Φτιάχνουν πίνακες με το τι επιτρέπεται και τι όχι στο χώρο του σχολείου.</p> <p>Συζητούν για τα όρια και τα περιθώρια ανατροπής, παραβίασης αυτών, τις τιμωρίες που θα πρέπει να επιβάλλονται σε περίπτωση καταπάτησης δικαιωμάτων και παραβίασης καθηκόντων</p> <p>Συμμετέχουν σε συζητήσεις στο σχολείο και στην τάξη με βάση άξονες, θέματα, κανόνες. Αναλαμβάνουν πρωτοβουλία για τη δημιουργία ενός συμβουλίου μαθητών από όλες τις τάξεις για να συζητηθούν προβλήματα της σχολικής καθημερινότητας. Παρουσιάζουν τα αιτήματά τους στο συμβούλιο του σχολείου</p>	
--	--	---	--

		Οργάνωση συζητήσεων με επιχειρηματολογία: αν ήσουν αρχιτέκτονας, πώς θα τροποποιούσες το σχολείο σου, οι τιμωρίες, οι ποινές που επιβάλλονται στο σχολείο είναι πολύ αυστηρές, το να αναφέρεις μια επίθεση αποτελεί μορφή προδοσίας;	
<p>Ανάλυση κανόνων σχολικής ζωής, τρόπων συμμετοχής και ενεργοποίησης στο πλαίσιο του σχολείου.</p> <p>Επεξεργάζονται την έννοια και το περιεχόμενο του ενεργού πολίτη</p> <p>Οι μαθητές κατανοούν τους κανόνες δημοκρατικής λειτουργίας, γνωρίζουν τα χαρακτηριστικά της άμεσης δημοκρατίας (αρχαιότητα) και της έμμεσης (αντιπροσωπευτικής) στα νεότερα χρόνια, τις μορφές της δημοκρατικής οργάνωσης στο σύγχρονο κόσμο</p> <p>Διεισδύουν στην έννοια της αυτοδιοίκησης και τη συσχετίζουν με δημοκρατικές αρχές</p>	<p>Ζω, κατοικώ και κινούμαι στην κοινότητα</p> <p>Η οργάνωση της κοινότητας και οι δημοκρατικές αποφάσεις</p> <p>Οι τοπικοί παράγοντες και η θέση του ατόμου (αυτόνομα ή μέσω οργανώσεων)</p> <p>Οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των κατοίκων</p> <p>Σεβασμός του περιβάλλοντος και του πλαισίου της ζωής</p> <p>Προστατεύω το περιβάλλον και προσέχω τους γύρω μου</p>	<p>Επεξεργασία κανόνων λειτουργίας της σχολικής τάξης και κοινότητας</p> <p>Επισκέψεις σε τοπικούς παράγοντες και φορείς (στο δημαρχείο και σε συλλόγους της περιοχής). Συζήτηση με εκπροσώπους για το πώς εκλέγονται, πώς παίρνονται οι αποφάσεις και ποιες είναι οι υποχρεώσεις τους</p> <p>Η μελέτη ενός οργανισμού-μιας ένωσης-συλλόγου στο πλαίσιο του προαστίου και της κοινότητας αποτελεί πεδίο έναρξης ενός προβληματισμού για το ρόλο των κατοίκων και το πώς μπορεί ο καθένας να συμμετέχει</p> <p>Επιλέγονται θέματα προς ανάλυση από την επικαιρότητα (προβλήματα βίας, επιθετικότητας,</p>	<p>Φωτογραφικό υλικό</p> <p>Κείμενα</p> <p>Συλλογή απόψεων και μαρτυριών</p>

<p>Στόχος: η εξοικείωση με το σύγχρονο κοινωνικό ζήτημα της οδικής ασφάλειας, καθώς και η ανάπτυξη από τους μαθητές ορθής συμπεριφοράς τόσο σαν πεζοί, όσο και αργότερα σαν οδηγοί.</p> <p>Ο μαθητής θα πρέπει: Να αφομοιώσει τα απαραίτητα στοιχεία νομικού χαρακτήρα για τη συνειδητοποίηση των κανόνων συμπεριφοράς στην κοινωνική συμβίωση</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζει την αξία της Σήμανσης των οδών • Να γνωρίζει τις ιδιαιτερότητες της οδήγησης των δικύκλων και τα όριά τους • Να γνωρίζει τους παθολογικούς παράγοντες που μπορούν να προκαλέσουν κινδύνους κατά την οδική κυκλοφορία (κακή φυσική κατάσταση, επιδράσεις φαρμάκων, ναρκωτικά, οινόπνευμα) • Να έχει επίγνωση των επιδράσεων στην υγεία και στην ποιότητα ζωής του θορύβου και των αερίων ρύπων της κυκλοφορίας των σύγχρονων πόλεων 	<p>Κυκλοφορώ στο χώρο του σχολείου και της κοινότητας. (Όρια, δεσμεύσεις, περιορισμοί, δυνατότητες)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Η διαδρομή των παιδιών από το σπίτι στο σχολείο - Μετακινούμαι στους χώρους της κοινότητας - Τηρώ κανόνες ως πεζός-Μαθαίνω τα σήματα και τους κανόνες οδικής κυκλοφορίας. - 	<p>ζητήματα συνεργασίας, αλληλεγγύης, ομαδικότητας, προστασία του περιβάλλοντος)</p> <p>Οργάνωση συζητήσεων με επιχειρηματολογία: Μπορούμε να λειτουργήσουμε χωρίς κανόνες; Τι μας εξασφαλίζουν οι κανόνες; Επεξεργασία κανόνων Οδικής Κυκλοφορίας. Συζήτηση για τις τιμωρίες που πρέπει να επιβάλλονται στους παραβάτες. Επεξεργασία θεμάτων: αλκοόλ και οδήγηση, πώς συμπεριφέρομαι ως οδηγός και συνοδηγός. Συμπαρίσταμαι σε προβλήματα, Σεβασμός στον πεζό</p>	<p>Κώδικας Οδικής Κυκλοφορίας</p>
--	---	---	-----------------------------------

	<p style="text-align: center;">ΣΧΕΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ</p> <p>1. Συμμετέχω στο διοικητικό συμβούλιο της κοινότητάς μου: παρεμβαίνω στο τοπικό επίπεδο και προτείνω αλλαγές για τη βελτίωση του οικιστικού περιβάλλοντος</p> <p>2. Συμμετέχω σε συμβούλιο για τη διαμόρφωση του σχολικού κτιρίου και χώρου (εσωτερικά και εξωτερικά). Καταγράφω τις ανάγκες, τα προβλήματα, συνομιλώ με ειδικούς και κάνω προτάσεις και παρεμβάσεις</p>		
	<p>Στο τέλος της ενότητας οι μαθητές παρουσιάζουν τις εργασίες τους και αξιολογούνται για αυτές. Οι μαθητές έχουν συναποφασίσει για τα κριτήρια αξιολόγησης των εργασιών τους</p>		
	<p style="text-align: center;">2^η Διδακτική Ενότητα</p> <p style="text-align: center;">ΑΠΟΚΤΩ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΙΜΑΙ ΠΟΛΙΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ - Διάρκεια: 8 ώρες</p>		
<p>Κατανόηση της σημασίας της ταυτότητας για τον άνθρωπο και τον πολίτη</p> <p>Οι μαθητές διεισδύουν στις διαδικασίες απόκτησης της ταυτότητας.</p> <p>Κατανοούν τον τρόπο απόκτησης της ελληνικής ταυτότητας και μελετούν τα προβλήματα, τα</p>	<p>Αποκτώ ταυτότητα: τι σημαίνει αυτό; επίσημα έγγραφα όπως ταυτότητα, διαβατήριο, έχουν όλοι το δικαίωμα να έχουν αυτά τα έγγραφα, από ποια στοιχεία αποτελείται η ταυτότητά μας;</p> <p>Πού απευθυνόμαστε και με ποιες διαδικασίες για να εξασφαλίσουμε κάποια επίσημα έγγραφα που αναφέρουν και πιστοποιούν την ταυτότητά μας; (Αστικός κώδικας, ληξιαρχείο, οικογενειακή μερίδα)</p> <p>Πώς παίρνουμε τα ονόματα και τα επίθετά μας; Πότε</p>	<p>Οι μαθητές δημιουργούν την ταυτότητά τους</p> <p>Συγκρίνω με ταυτότητα ενηλίκων, διαβατήριο.</p> <p>Επισκέπτομαι ένα Κέντρο Εξυπηρέτησης Πελατών και ρωτώ ποια χαρτιά χρειάζονται για να αποκτήσω ταυτότητα</p>	<p>Ανάλυση επίσημων εγγράφων (ταυτότητα, διαβατήριο)</p> <p>Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου</p> <p>Κώδικας εθνικότητας-υπηκοότητας (ανάλυση επίσημων εγγράφων και κειμένων)</p>

<p>εμπόδια, τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα</p> <p>Οι μαθητές οδηγούνται στο να αντιληφθούν την έννοια της εθνικότητας, υπηκοότητας και να τη συνδέσουν με την έννοια, το ρόλο του πολίτη, τις δεσμεύσεις-υποχρεώσεις και τα δικαιώματά τους</p> <p>Οι μαθητές αναλύουν την έννοια της πατρίδας, των συμβόλων (σε συνεργασία με το μάθημα της Ιστορίας συζητούν και αναλύουν τη διαμόρφωση, τη σημασία και την αξία των συμβόλων)</p> <p>Συσχετισμός της έννοιας της εξουσίας με το κράτος και αναγνώριση των σχέσεων εξουσίας, κατανόηση της έννοιας του Κράτους και των κανόνων-νόμων που το δεσμεύουν.</p> <p>Διεισδύουν στη διάκριση των εξουσιών, στο κράτος δικαίου και πρόνοιας</p> <p>Μελετούν τη σημασία και το ρόλο του Συντάγματος</p> <p>Οι μαθητές κατανοούν τη σημασία των κανόνων και των νόμων για τη λειτουργία του κράτους και την κοινωνική συνοχή.</p>	<p>εγγράφεται το όνομά και πού;</p> <p>Τι σημαίνει να είσαι Έλληνας; πώς γίνεται κανείς ‘Έλληνας’; τι μου εξασφαλίζει η ελληνική ταυτότητα, υπηκοότητα, εθνικότητα; Τι συμβαίνει με τους ξένους που έρχονται στην Ελλάδα, πότε θεωρούνται ή γίνονται έλληνες;</p> <p>Πρόσφυγες, παλινοστούντες, μετανάστες, αιτούντες άσυλο</p> <p>Η ταυτότητα είναι ένα δικαίωμα, η εθνικότητα είναι ένα βασικό στοιχείο της ταυτότητάς μας. Υπάρχουν άτομα χωρίς ταυτότητα; χωρίς αναγνωρισμένη ταυτότητα; Η έννοια της πατρίδας (σύμβολα, πίστη, αξίες)</p> <p>Γίνομαι Πολίτης. Κατανοώ τη σημασία της δημοκρατίας Ποιες είναι οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματά μου</p> <p>Εξουσία και σχέσεις εξουσίας. Διάκριση εξουσιών, Συσχετισμός εξουσίας με κράτος. Έννοια κράτους, κανόνων-νόμων λειτουργίας του κράτους</p> <p>Πολιτικά κόμματα-Πολιτεία-πολίτης</p> <p>Ρόλος των νόμων στη λειτουργία του Κράτους</p> <p>Σύνταγμα, δημοκρατία και πολίτης</p>	<p>Συζητώ για τις επιπτώσεις σύμφωνα με το νόμο από την καταστροφή της ταυτότητας</p> <p>Αναλύω στην τάξη το άρθρο από τη Σύμβαση της Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (1948) που αναφέρεται στην εθνικότητα- υπηκοότητα;</p> <p>Μελετώ ιστορίες ζωής διαφόρων αλλοδαπών, ατόμων που ζητούν άσυλο, προσφύγων, λαθραίων μεταναστών και εξοικειώνομαι με προβλήματα</p> <p>Ψάχνω στοιχεία για τη δική μου ταυτότητα (όνομα-επίθετο) και φτιάχνω το οικογενειακό μου δέντρο.</p> <p>Αναζητώ πληροφορίες για να απαντήσω στα ερωτήματα: αρκεί να έχω γεννηθεί στην Ελλάδα για να είμαι Έλληνας; Χρειάζεται να κατοικώ στην Ελλάδα για να θεωρούμαι Έλληνας;</p> <p>Με τη βοήθεια κειμένων σχολιάζω το πώς αποκτά κανείς ελληνική υπηκοότητα.</p>	<p>Ανάλυση κειμένων με λάθη (εντοπίζω και αναλύω τα λάθη)</p> <p>Κείμενα ληξιαρχείου για ονοματοδοσία και γέννηση.</p> <p>Διαδικτυακοί τόποι-ιστοσελίδες που παρουσιάζουν προβλήματα και αιτήματα μεταναστών, περιοδικά που εκδίδουν άστεγοι και χωρίς επίσημα χαρτιά και έγγραφα’</p> <p>Ανάλυση αιτημάτων-εγγράφων-διαμαρτυριών-διαδηλώσεων</p> <p>Φίλμ επιστημονικής φαντασίας που δείχνουν την απώλεια ταυτότητας των ηρώων (P. Verhoeven, Total Recall, 1990).</p> <p>Κείμενο του Μοντεσκιέ (Το πνεύμα των νόμων)</p>
--	--	--	--

<p>Αναλύουν τις έννοιες: πολιτεία, πολίτης, πολιτικό σύστημα (σε συνεργασία με το μάθημα της Ιστορίας: Αθηναϊκή πολιτεία)</p> <p>Οι μαθητές θα γνωρίσουν τα είδη των πολιτευμάτων στο ιστορικό τους πλαίσιο (παρακολούθηση των διαφόρων πολιτευμάτων στην ελληνική ιστορία σε συνεργασία με το μάθημα της Ιστορίας). Θα διακρίνουν και θα γνωρίσουν τα αντιδημοκρατικά και δικτατορικά καθεστώτα και θα συνειδητοποιήσουν το ρόλο του αγώνα για την ανατροπή τους</p>	<p>Μορφές κρατικής οργάνωσης-Διάκριση πολιτευμάτων: μοναρχία, αριστοκρατία-ολιγαρχία, δημοκρατία, αντιδημοκρατικά καθεστώτα, δικτατορία, σοσιαλιστικά καθεστώτα</p>	<p>Ποιοι είναι αυτοί που δεν έχουν ‘χαρτιά’; Αναλύονται κοινωνικοί-πολιτικοί και οικονομικοί λόγοι που οδηγούν σε μετανάστευση και αναζήτηση ασύλου Αναζήτηση πληροφοριών για δικτατορικά καθεστώτα στην Ευρώπη του 20ού αι. Συλλέγω πληροφορίες από τους γονείς και τους συγγενείς για τη δικτατορία των συνταγματαρχών Οι μαθητές συζητούν την ιστορική ρήση του Λουδοβίκου 14^{ου} «το κράτος είμαι εγώ»</p>	
<p>Οι μαθητές διεισδύουν στην έννοια του πολίτη, στο περιεχόμενο, τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των πολιτών. Οι μαθητές αναγνωρίζουν και αντιλαμβάνονται τις σχέσεις εξουσίας στην καθημερινή ζωή και στο σχολικό πλαίσιο</p> <p>Αναλύουν τις διαφορετικές μορφές των δικαιωμάτων (ατομικά, πνευματικά, πολιτικά, κοινωνικά, τα δικαιώματα του ανθρώπου-του παιδιού και του πολίτη, το δικαίωμα στη μόρφωση, στην ελευθερία), κατατάσσουν τα</p>	<p>Μελέτη του ρόλου της κοινότητας, του τρόπου οργάνωσής της (δήμοι και κοινότητες, συμβούλια, εκπροσώπηση, δικαιώματα, συμμετοχή, ρόλος οργανώσεων-ενώσεων, σωματείων), του ρόλου των πολιτών Ανάλυση της διαδικασίας της ψηφοφορίας (καθολική, μυστική, από ποια ηλικία; Σημασία και αξία)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Υποχρεώσεις και Δικαιώματα. Όρια και ελευθερίες - Οικονομικές υποχρεώσεις, πληρωμή φόρων - -ενεργοποίηση πολιτών (συμβούλια, ενώσεις, οργανισμοί) - Κατανόηση της δημοκρατίας, των δεσμεύσεων και των δυνατοτήτων που παρέχει, των κανόνων λειτουργίας που επιβάλλει 	<p>Οι μαθητές αναζητούν υλικό από εκλογές και προεκλογική εκστρατεία, συνομιλούν με μέλη κομμάτων και οργανώσεων-σωματείων σε τοπικό επίπεδο Επισκέπτονται το δημαρχείο και συνομιλούν με το δήμαρχο Συζητούν και μαθαίνουν για τον Καλλικράτη Αναπαράσταση της ψηφοφορίας (εκλογικοί αντιπρόσωποι, κάλπες, μυστικότητα) Σχολιάζουν κείμενα-αφίσες</p>	<p>Ελληνικό Σύνταγμα Κείμενα οργάνωσης της κοινότητας και του δήμου, σωματείων και ενώσεων Κείμενα με υποχρεώσεις και δικαιώματα πολιτών Συζήτηση για όρια ελευθερίας και δημοκρατίας, τρόποι επιβολής τιμωριών για παραβάτες, εκούσια ή ακούσια παραβίαση νόμων Φωτογραφίες</p>

<p>ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα, προσδιορίζουν την αρχή της αξίας του ανθρώπου και τη γενική αρχή της ισότητας.</p> <p>Κατανοώ τη σημασία της ψήφου για την απόκτηση της ιδιότητας του πολίτη</p> <p>Επεξεργάζονται το πώς οι νέοι μπορούν να συμμετέχουν και να προσφέρουν στη ζωή της κοινότητας</p>		<p>και φωτογραφίες για υποχρεώσεις και δικαιώματα</p> <p>Φτιάχνουν ερωτήματα για συνομιλία με διοικητικούς-περιφερειακούς και δημοτικούς συμβούλους</p> <p>Συνομιλούν και επιχειρηματολογούν για διάφορα θέματα (είναι εύκολο να καταργηθούν οι φόροι, τι εξυπηρετούν, η ελευθερία έκφρασης μου δίνει τη δυνατότητα να λέω ό,τι θέλω, από ποια ηλικία θα πρέπει κανείς να μπορεί να ψηφίζει, θα μπορούσε να ξεκινά από τα 16; Πρέπει οι μετανάστες να έχουν δικαίωμα ψήφου;).</p> <p>Οργανώνουν-κατηγοριοποιούν και σχολιάζουν απαντήσεις</p> <p>Αναζήτηση στοιχείων στο Διαδίκτυο για δικαίωμα ψήφου μεταναστών</p> <p>Αναζήτηση στοιχείων από Συνήγορο Πολίτη</p>	<p>Κείμενα</p> <p>Γκάλοπ στη γειτονιά και το δήμο για δικαιώματα και υποχρεώσεις</p> <p>Παιχνίδι ρόλων (δήμαρχος και αιτήματα πολιτών) προεκλογική ομιλία, συνέλευση δημοτικού συμβουλίου</p> <p>Κατάλογος με ιστοσελίδες.</p> <p>Εκπαιδευτικό λογισμικό.</p>
	<p align="center">ΣΧΕΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ</p> <p>Οι μαθητές αποτυπώνουν τα άρθρα της Οικουμενικής Διακήρυξης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου με σχέδια. Σχολιάζουν με κείμενα το κάθε άρθρο</p>		<p>Διεθνής Αμνηστία</p> <p>www.youtube.com/</p> <p>Universal Declaration of Human Rights Animation</p>
<p align="center">Στο τέλος της κάθε ενότητας οι μαθητές παρουσιάζουν τις εργασίες τους και αξιολογούνται για αυτές.</p>			

3^η Διδακτική Ενότητα

Διάρκεια 8 ώρες

ΕΜΕΙΣ ΚΑΙ ΟΙ ΆΛΛΟΙ: ΙΣΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΤΗΤΑ

<p>Οι μαθητές κατανοούν τις πολιτισμικές διαφορές μεταξύ ομάδων και ατόμων, ταυτόχρονα συνειδητοποιούν ότι ανήκουμε όλοι στην ανθρωπότητα με κοινά χαρακτηριστικά, ανάγκες και επιθυμίες.</p> <p>Οι μαθητές οδηγούνται σταδιακά στη συνειδητοποίηση ότι η συνάρτηση των διαφορών των πολιτισμών με φυσικές διαφορές οδηγεί σε διακρίσεις και ρατσισμό</p> <p>Οι μαθητές αντιλαμβάνονται τις διαφορετικές ταυτότητες ενός ατόμου και την κατασκευή των ταυτοτήτων.</p> <p>Οι μαθητές εμβαθύνουν στην έννοια της πατρίδας και των διαφορετικών κρατών (σε συνεργασία με το μάθημα της Γεωγραφίας)</p> <p>Αναλύουν την ύπαρξη διαφορετικών θρησκειών, εθίμων και συνηθειών-πρακτικών λατρείας</p> <p>Οι μαθητές οδηγούνται στο να κατανοήσουν ότι η ισότητα είναι μια βασική δημοκρατική αρχή, το αποτέλεσμα διαδοχικών κατακτήσεων μέσα στην ιστορία</p>	<p>Διαφορετικοί αλλά ίσοι. Ισότητα δικαιωμάτων και διακρίσεις</p> <p>Αν και υπάρχουν διαφορές μεταξύ των ατόμων και μια μεγάλη πολιτισμική διαφορετικότητα μεταξύ των ομάδων ανήκουμε όλοι στην ανθρωπότητα</p> <p>Η συνάρτηση των διαφορών των πολιτισμών με φυσικές διαφορές οδηγεί σε διακρίσεις και ρατσισμό</p> <p>Οι διαφορετικές ταυτότητες ενός ατόμου.</p> <p>Η προσωπική ταυτότητα του ατόμου είναι πλούσια από διάφορες πλευρές: οικογενειακή, θρησκευτική, επαγγελματική. Κατασκευάζεται μέσω επιλογών</p> <p>Η ισότητα είναι μια δημοκρατική αρχή, αποτέλεσμα διαδοχικών κατακτήσεων μέσα στην ιστορία, προστατεύεται από το νόμο</p> <p>Συλλογική και ατομική ευθύνη για την καταπολέμηση των ανισοτήτων</p> <p>Οι πολίτες πρέπει να δραστηριοποιούνται ατομικά και συλλογικά για την αντιμετώπιση των διαφορών και των ανισοτήτων, να αναλαμβάνουν δράση και πρωτοβουλίες σε αυτή την κατεύθυνση</p> <p>Ατομική και συλλογική ευθύνη</p> <p>Η Ισότητα ανδρών-γυναικών</p> <p>.</p> <p>Φιλανθρωπία, αλληλοβοήθεια, αλληλοϋποστήριξη, αλληλεγγύη</p> <p>Διαφορετικές θρησκείες και πολιτισμοί</p>	<p>Μελέτη παραδειγμάτων διάκρισης, ρατσισμού και ξενοφοβίας χρησιμοποιώντας κείμενα λογοτεχνικά ή γεγονότα της επικαιρότητας για την καλύτερη επεξεργασία τους και την ανάδειξη των συνεπειών σε όσους είναι θύματα τέτοιων συμπεριφορών και εκδηλώσεων</p> <p>Ανάλυση και επεξεργασία των αναπαραστάσεων των μαθητών για να αναδειχθεί ότι η ταυτότητα είναι ταυτόχρονα μοναδική, σύνθετη-πολλαπλή και κοινή.</p> <p>Επεξεργασία των ταυτοτήτων και των (ανα)παραστάσεων των ίδιων των μαθητών.</p> <p>Συλλογική δράση και ανάληψη πρωτοβουλιών για αλληλεγγύη και υποστήριξη</p> <p>Συζητώ και επιχειρηματολογώ στην τάξη: Πώς μπορεί το άτομο να προσφέρει στην αντιμετώπιση-άρση των</p>	<p>Διακήρυξη Δικαιωμάτων του ατόμου και του πολίτη</p> <p>Βιβλία-κείμενα Φιλμ</p> <p>Συλλογή πληροφοριών για διαφορετικές θρησκείες και πολιτισμούς.</p> <p>Φωτογραφίες χώρων θρησκευτικής λατρείας</p> <p>Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες Πυξίδα</p> <p><i>Ο Ναβίντ δεν ήρθε για διακοπές</i> Πάνου Χριστοδούλου,</p>
--	--	--	--

<p>και εγγράφεται μέσα στο νόμο.</p> <p>Κατανόηση της συλλογικής και ατομικής ευθύνης για τη μείωση των ανισοτήτων, την καταπολέμηση των αδικιών και των ανισοτήτων</p> <p>Κατανόηση της κοινωνίας πολιτών</p> <p>Συνειδητοποίηση της σημασίας της φιλανθρωπίας, της αλληλοβοήθειας και της αλληλεγγύης</p> <p>Συνειδητοποίηση ότι οι ανισότητες και οι διακρίσεις αντιμετωπίζονται μέσω δράσεων που εμπλέκουν και δραστηριοποιούν τους πολίτες ατομικά και συλλογικά.</p> <p>Οι πολιτικές που στοχεύουν στη μάχη κατά των ανισοτήτων και των διακρίσεων αποτελούν αντικείμενο συζητήσεων μεταξύ των πολιτών, των πολιτικών και κοινωνικών κινημάτων και των πολιτικών κομμάτων</p>		<p>κοινωνικών αδικιών και ανισοτήτων;</p> <p>Πότε επιτυγχάνονται καλύτερα αποτελέσματα: όταν υπάρχει ατομική παρέμβαση ή συλλογική-ομαδική;</p> <p>Καταγράφουν μορφές ανισότητας και διαφορών στην κοινότητα-κοινωνία</p> <p>Έχουν οι μετανάστες πολιτικά δικαιώματα, συμμετέχουν στις εκλογές, τι άλλα δικαιώματα έχουν και θα έπρεπε να έχουν;</p> <p>Συζητούν για μορφές ρατσισμού-ξενοφοβίας</p> <p>Δημιουργία ενός βιβλίου με φωτογραφίες με ανθρώπους που είναι διαφορετικοί στην κοινότητα: δημιουργία ενός βιβλίου που έχει τίτλο: Εμείς και οι άλλοι: προβλήματα και λύσεις</p>	
ΣΧΕΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ			
	<p>1. Οι μαθητές εντοπίζουν μια ομάδα που αντιμετωπίζει έντονα προβλήματα</p>		

	<p>περιθωριοποίησης και αναλαμβάνουν δράση για να τη στηρίξουν. Συζητούν, οργανώνουν και αποφασίζουν τα βήματα που πρέπει να ακολουθήσουν</p> <p>2. Οι μαθητές αναζητούν στοιχεία και μελετούν την ιστορία της μετανάστευσης των Ελλήνων στην Ευρώπη και την Αμερική. Αναλύουν τις αιτίες, τις συνθήκες, τα προβλήματα</p>		
--	--	--	--

Στο τέλος της κάθε ενότητας οι μαθητές παρουσιάζουν τις εργασίες τους και αξιολογούνται για αυτές.

4^η Διδακτική Ενότητα

ΣΕΒΟΜΑΙ ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΟ ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Διάρκεια: 6 ώρες

<p>Οι μαθητές κατανοούν την αξία της πολιτιστικής κληρονομιάς για το άτομο και την κοινωνία</p> <p>Διεισδύουν στο περιεχόμενο της έννοιας 'πολιτιστική κληρονομιά'</p> <p>Αναλύουν τις επιπτώσεις στο περιβάλλον από την ανθρώπινη παρέμβαση</p> <p>Συνδέουν το σεβασμό και την περιφρούρηση του περιβάλλοντος με ενέργειες και πρωτοβουλίες (ανακύκλωση, ρόλος οργανώσεων).</p> <p>Αναλύουν το ρόλο των ΜΚΟ</p> <p>Κατανοούν πώς προκαλούνται ζημιές και φθορές στο περιβάλλον και στην πολιτιστική κληρονομιά (κατάλοιπα, λύματα, graffiti).</p> <p>Οι μαθητές επεξεργάζονται την</p>	<p>Υποχρεώσεις πολιτών απέναντι στην Πολιτιστική κληρονομιά και το Περιβάλλον. Κατανόηση της έννοιας 'πολιτιστική κληρονομιά' είναι μόνο τα μουσεία και τα μνημεία; Τι άλλο εμπεριέχεται στην έννοια;</p> <p>Ανάλυση και επεξεργασία τρόπων προστασίας του περιβάλλοντος και της προστασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς, αναζήτηση πληροφοριών, επεξεργασία δεδομένων</p> <p>Ανεξέλεγκτη δόμηση, κατασπατάληση υδάτινων πόρων, καταστροφή μεγάλων δασών, πόλεμοι, κλιματολογικές αλλαγές, αύξηση του πληθυσμού και αδυναμία της γης να καλύψει τις διατροφικές ανάγκες του πληθυσμού.</p> <p>Βιώσιμη ανάπτυξη</p> <p>Προβλήματα από φυσικές καταστροφές (σεισμοί, πλημμύρες, τυφώνες, τσουνάμι, ξηρασία και άλλα φυσικά φαινόμενα). Τρόποι πρόληψης-προστασίας και ασφάλειας.</p>	<p>Μέσα από σύγκριση φωτογραφικού υλικού, εικόνων και ανάλυση κειμένων οι μαθητές διεισδύουν στο νόημα και το περιεχόμενο της 'πολιτιστικής κληρονομιάς'</p> <p>Οι μαθητές αναζητούν πληροφορίες για τη δράση των ΜΚΟ απέναντι στο περιβάλλον, τη σωτηρία και προστασία του.</p> <p>Οι μαθητές ψάχνουν και αναλύουν πληροφορίες για τη φθορά και τη μόλυνση του περιβάλλοντος: αναλύουν-συγκρίνουν και επεξεργάζονται πίνακες</p>	<p>Σύγκριση στοιχείων πολιτιστικής κληρονομιάς</p> <p>Ανάλυση στοιχείων για μόλυνση περιβάλλον</p> <p>Σύνταξη κειμένου για τις υποχρεώσεις όλων απέναντι στο περιβάλλον</p> <p>Αναζήτηση πληροφοριακού υλικού για εναλλακτικές μορφές ενέργειας, τρόπους προστασίας περιβάλλοντος</p> <p>Ανάλυση στατιστικών πινάκων και γραφικών σχημάτων</p>
---	--	---	--

<p>έννοια της ‘οικολογικής συνείδησης’, της ατομικής και συλλογικής ευθύνης</p>	<p>Ρόλος οργανισμών και ενώσεων στην προστασία και την πρόληψη. Η ευθύνη των πολιτών. Ατομική και συλλογική ευθύνη Μορφές προστασίας και πρόληψης Τοπική ιστορία και πολιτισμική κληρονομιά (σε συνεργασία με το μάθημα της Ιστορίας)</p>	<p>Οι μαθητές αναζητούν υλικό (κείμενα, φωτογραφίες, ιστοσελίδες, προτάσεις) για προστασία περιβάλλοντος και εναλλακτικές μορφές ενέργειας Συζητώ και επιχειρηματολογώ στην τάξη-λύνω προβλήματα και επεξεργάζομαι ζητήματα που δημιουργούν προβληματισμό (δίλημματικά θέματα): πώς μπορούμε να αποφύγουμε τα γκράφιτι σε μέρη με ιδιαίτερη πολιτισμική αξία, όταν υπάρχει απεργία των απορριμματοφόρων πρέπει να βγάζουμε τα σκουπίδια από το σπίτι μας, μπορούμε να μολύνουμε εξασφαλίζοντας τη δική μας ασφάλεια και καθαριότητα-ευκολία, χρειάζεται να πληρώνουμε περισσότερους φόρους για την προστασία του περιβάλλοντος; η ανακάλυψη αρχαιολογικών ευρημάτων εμποδίζει την κατασκευή ενός πάρκου δραστηριοτήτων-αναψυχής στην περιοχή σου, πρέπει να συνεχίσουν οι εργασίες κατασκευής του πάρκου;) Οι μαθητές συντάσσουν</p>	<p>Γκάλοπ στη γειτονιά και στο δήμο για μορφές ανακύκλωσης, προστασίας περιβάλλοντος Δημιουργία μιας εκστρατείας ενημέρωσης μαθητών του σχολείου, προβολή ταινιών και φωτογραφιών, δημιουργία σχετικής έκθεσης Ιστοσελίδες ΜΚΟ WWF, UNESCO, Αρκτούρος, Αρχέλων, Ελληνική Εταιρία Περιβάλλοντος και Πολιτισμού www.ellet.gr, Ελληνική Εταιρία Προστασίας της Φύσης, Ελληνική εταιρία για την προστασία του περιβάλλοντος και της πολιτιστικής κληρονομιάς Οικολογική Εταιρία Ανακύκλωσης, Μεσόγειος SOS, ΜΟm, Καλλιστώ Σύνταξη κειμένου για αιτήματα προστασίας του περιβάλλοντος</p>
---	--	---	---

		<p>κείμενο για την αξία προστασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς</p> <p>Οργάνωση συζητήσεων με επιχειρηματολογία: Συζήτηση πάνω στο θέμα της βιοποικιλότητας και τον προβληματισμό για την απώλεια του φυσικού περιβάλλοντος και των συστατικών του. Ποιος ο ρόλος της οικολογίας;</p>	<p>Ανάλυση ενός τοπικού κοινοτικού σχεδίου για την οργάνωση της ανακύκλωσης και την προστασία του περιβάλλοντος</p> <p>Διακήρυξη του Ρίο (1992) και Ατζέντα 21</p> <p>Πρωτόκολλο του Κιότο</p>
	<p align="center">ΣΧΕΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ</p> <p>1. Οι μαθητές χωρισμένοι σε ομάδες καταγράφουν προβλήματα που συνδέονται με το περιβάλλον σε διάφορες χώρες και διαμορφώνουν αιτήματα-προτάσεις και λύσεις σε ειδική σύσκεψη στο πλαίσιο Διεθνούς Οργανισμού για ζητήματα υγείας και περιβάλλοντος.</p> <p>2. Συζητούν με εκπροσώπους ΜΚΟ για να διαμορφώσουν απόψεις και τρόπους παρέμβασης για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς</p> <p>Καταγράφουν αιτήματα- προτάσεις και λύσεις και καταλήγουν σε συγκεκριμένα βήματα με τη μορφή δεσμεύσεων-συνθηκών</p>	<p>Οι μαθητές μελετούν διεθνείς συνθήκες για το περιβάλλον</p> <p>Κατηγοριοποιούν και αναλύουν τα αιτήματα</p>	<p>Διεθνείς Συνθήκες για το περιβάλλον</p>
<p align="center">Στο τέλος της κάθε ενότητας οι μαθητές παρουσιάζουν τις εργασίες τους και αξιολογούνται για αυτές.</p>			

5^η Διδακτική Ενότητα
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ
 Διάρκεια 2 ώρες

<p>Ανατροφοδότηση και αναστοχασμός των εκπαιδευτικών για το έργο τους. Ικανοποίηση από την ατομική και συλλογική εργασία όλης της χρονιάς με τη συμμετοχή σε ομαδικές εργασίες και σχέδια-εργασίας</p> <p>Οι μαθητές τοποθετούνται κριτικά απέναντι στα σύγχρονα προβλήματα, αναλύουν και επεξεργάζονται τις ποικίλες διαστάσεις τους</p>	<p>Βασικές γνώσεις σε σχέση με τη συνολική εκπαιδευτική και μαθησιακή διαδικασία.</p>	<p>Συνολική αξιολόγηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας και κάθε παιδιού ξεχωριστά με βάση τη συμμετοχή σε όλες τις διδακτικές ενότητες, τη σύνταξη κειμένων, την κριτική επεξεργασία θεμάτων, προβλημάτων</p> <p>Συμμετοχή των παιδιών στην αξιολόγηση της ατομικής και συλλογικής εργασίας.</p> <p>Ενημέρωση του κάθε παιδιού και των γονέων για το επίπεδο του επιτεύγματος και την πρόδοό του.</p>	
--	---	---	--

ΤΑΞΗ ΣΤ' ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ: 30

<p align="center">1^η Διδακτική Ενότητα ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΤΗΣ Ε' ΤΑΞΗΣ Διάρκεια: 4 ώρες</p>			
Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Βασικά θέματα	Δραστηριότητες	Εκπαιδευτικό υλικό
<p>Ανανέωση και ενίσχυση των γνώσεων που αποκτήθηκαν την προηγούμενη σχολική χρονιά.</p> <p>Εντοπισμός πιθανών προβλημάτων ή δυσκολιών που προέκυψαν κατά την προηγούμενη χρονιά και προσπάθεια διευθέτησής τους.</p>	<p>Επανάληψη εννοιών της προηγούμενης τάξης, ενίσχυση της γνώσης και της κατανόησης της έννοιας της ομάδας, της κοινότητας και του κράτους, της δημοκρατίας και των κανόνων της ισότητας, της ελευθερίας και του σεβασμού του άλλου</p> <p>Εμβάθυνση στις έννοιες: Σχολικές κοινότητες, Δημοκρατική διακυβέρνηση του σχολείου, κανόνες λειτουργίας του σχολείου και της ομάδας, εκλογή αντιπροσώπων, υποχρεώσεις-δικαιώματα και κανόνες</p> <p>Συζήτηση πάνω στην έννοια της δημοκρατίας και των αξιών που τη διέπουν</p> <p>Επεξεργασία της έννοιας 'πολιτιστική κληρονομιά'</p> <p>Συζήτηση και εμβάθυνση στον τρόπο λειτουργία των πολιτευμάτων, ειδικότερα της δημοκρατίας και της οργάνωσης του Κράτους</p>	<p>Συζήτηση σχετικά με το περιεχόμενο και τη διαδικασία που ακολουθήθηκε στην προηγούμενη τάξη.</p> <p>Η εκλογή αντιπροσώπων είναι μια ευκαιρία μελέτης των κανόνων της δημοκρατικής ζωής (αρχή της αντιπροσωπευτικότητας, καθολική ψηφοφορία, μυστική ψηφοφορία)</p> <p>Οι μαθητές επεξεργάζονται κανόνες λειτουργίας του σχολείου και αναλύουν τον τρόπο ένταξης του ατόμου στο Κράτος (υποχρεώσεις-δικαιώματα)</p> <p>Οι μαθητές επεξεργάζονται και επαναπροσδιορίζουν τους κανόνες λειτουργίας του σχολείου, της τάξης</p> <p>Συζητούν για πιθανές δράσεις στο σχολείο και τη δημιουργία διαφόρων ομάδων</p> <p>Λαμβάνουν αποφάσεις για τη λειτουργία του σχολείου και τη διαμόρφωση της σχολικής ζωής</p>	<p>Σύνταγμα της Ελλάδας</p> <p>Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου</p> <p>Δικαιώματα του Παιδιού</p> <p>Κανόνες λειτουργίας του σχολείου και της τάξης</p>

2^η Διδακτική Ενότητα

ΕΘΝΟΣ- ΚΡΑΤΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Διάρκεια: 6 ώρες

<p>Να κατανοήσουν οι μαθητές την έννοια της σύγχρονης Πολιτείας ως έκφραση της θέλησης των πολιτών και ως οργάνωση της κοινωνίας πολιτών, μέσα από αντίστοιχες ιστορικές εξελίξεις. (σε συνεργασία με το μάθημα της ιστορίας και της γεωγραφίας)</p> <p>Να αντιληφθούν τις έννοιες του έθνους και της πατρίδας. Να προβληματιστούν πάνω στις συναισθηματικές διαστάσεις αυτών των εννοιών που οδηγούν σε φαινόμενα εθνικισμού</p> <p>Να συνδέσουν την έννοια της πολιτικής δράσης με την καθημερινή τους ζωή και τις υποχρεώσεις κοινωνικής ευθύνης και αλληλεγγύης</p> <p>Να κατανοήσουν ότι η μόνιμη εγκατάσταση των πληθυσμών σε έναν τόπο δημιουργεί κοινά στοιχεία πολιτισμού, όπως είναι η γλώσσα, οι μύθοι, η οικονομία, τα ήθη-έθιμα και η τεχνολογία.</p> <p>Να εμβαθύνουν στο ότι μέσω των παραπάνω διαδικασιών καλλιεργείται στα άτομα η συνείδηση ότι έχουν την ίδια πατρίδα, ότι ανήκουν σε μια κοινή ομάδα, με κοινή ιστορία και κοινά συμφέροντα, το έθνος.</p>	<p>Πολιτεία-θέση πολιτών, οργάνωση κοινωνίας πολιτών</p> <p>Επεξεργασία της έννοιας του έθνους και της πατρίδας, του τόπου δηλαδή μέσα στον οποίο γεννιέται και ζει το άτομο.</p> <p>Τρόπος συγκρότησης-σηματισμού των εθνών-κρατών (σε συνεργασία με την Ιστορία).</p> <p>Πότε δημιουργείται το ελληνικό εθνικό κράτος; (σε συνεργασία με το μάθημα της Ιστορίας)</p> <p>Σύνδεση της έννοιας του έθνους με ένα συγκεκριμένο τόπο (χωρίς απαραίτητα κάποιος να διαμένει σ' αυτόν), με έναν κοινό πολιτισμό και ιστορία και συνειδητοποίηση ότι αποτελεί μια ενιαία ομάδα με κοινές επιδιώξεις.</p> <p>Συστατικά στοιχεία του ελληνικού έθνους: εδαφικά στοιχεία-χαρακτηριστικά (σε σχέση με το πρόγραμμα της γεωγραφίας και της</p>	<p>Η Οδύσσεια αποτελεί μια από τις βασικές πηγές για την επεξεργασία της σχέσης του ανθρώπου με τον τόπο-πατρίδα, (νόστος: επιστροφή στην πατρίδα)</p> <p>Συζήτηση για σύγχρονους νομάδες, τους πρόσφυγες και τους μετανάστες (νομάδες παγκοσμιοποιημένης κοινωνίας) και τη σχέση τους με τη νέα πατρίδα. Σχέση με τη γη-πατρίδα, τον πολιτισμό και την κουλτούρα.</p> <p>Συλλέγω στοιχεία και πληροφορίες για ελληνική ομογένεια και διασπορά.</p> <p>Αναζητώ ομογενείς από τη γειτονιά μου και παίρνω συνεντεύξεις για τη σχέση που διατηρούσαν με την πατρίδα και το ελληνικό κράτος.</p> <p>Αναζήτηση στοιχείων για τη συγκρότηση του ελληνικού έθνους, τις σημαντικές ιστορικές στιγμές (σε συνεργασία με την ιστορία).</p> <p>Μελέτη κειμένων για την ιστορία</p>	<p>«Τα δίκαια του Ρήγα» Διακήρυξη των δικαιωμάτων του ανθρώπου και του πολίτη κ.ά Οδύσσεια</p> <p>Στοιχεία για πρόσφυγες από ΟΗΕ Ενγκάρ Μορέν, <i>Γη-πατρίδα</i>, 1993, εκδόσεις Οδυσσέας</p> <p>Συνομιλίες με πρόσφυγες-ομογενείς και μετανάστες για τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν στο ελληνικό κράτος</p> <p>Νόμοι για πολιτικά δικαιώματα μεταναστών</p>
--	---	---	--

<p>Διευκρινίζονται οι έννοιες της ιθαγένειας-υπηκοότητας και οι διαδικασίες με τις οποίες αποκτώνται</p>	<p>ιστορίας) και στάδια ενοποίησής του κανόνες απόκτησης εθνικότητας-υπηκοότητας. Ρόλος εθνικής γλώσσας. Ιθαγένεια, υπηκοότητα. Η έννοια της ταυτότητας (του 'εθνικού εμείς') Σύνδεση της έννοιας του έθνους με το κράτος. Σχέση αλλοδαπών-μεταναστών με το ελληνικό έθνος</p>	<p>και την πολιτική εξέλιξη του ελληνικού έθνους</p> <p>Συζήτηση για το πώς οι ομογενείς, οι πρόσφυγες και οι μετανάστες γίνονται έλληνες πολίτες. Κατηγοριοποίηση και επεξεργασία σε πίνακα των προβλημάτων</p>	
<p>Κατανόηση της συγκρότησης και του ρόλου του Κράτους. Κατανόηση της σημασίας της διάκρισης των εξουσιών. Γνωριμία με τα όργανα του κράτους και τις αρμοδιότητές τους και στις τρεις εξουσίες (νομοθετική-εκτελεστική-δικαστική) Γνωριμία με τις λειτουργίες που εγγυώνται στο πολίτευμα τη νομιμότητα της νομοθετικής λειτουργίας της Βουλής (αρμοδιότητες-νόμοι-διατάγματα) Κατανόηση του ρόλου του Προέδρου της Δημοκρατίας στο πολίτευμα της Ελλάδας Κατανόηση της σημασίας της δικαιοσύνης για τη διασφάλιση του δημοκρατικού πολιτεύματος. Διάκριση αδικημάτων που εκδικάζονται σε κάθε βαθμίδα. Κατανόηση της σημασίας της αποκέντρωσης και της αυτοδιοίκησης, της σημασίας της διαβάθμισης της αυτοδιοίκησης και της σημασίας της για την ανάπτυξη της</p>	<p>Όργανα και λειτουργίες του Κράτους. Το εκλογικό σώμα. Η Βουλή και ο ρόλος της. Σύνθεση, οργάνωση και τρόπος λειτουργίας της Βουλής. Η νομοθετική λειτουργία της Βουλής, πολιτικές αρμοδιότητες της Βουλής Εκτελεστική εξουσία (πρόεδρος της Δημοκρατίας, Κυβέρνηση) Δικαστική εξουσία (απονομή δικαιοσύνης, είδη δικαστηρίων) Η έννοια του δικαίου και η δικαιοσύνη. Νόμος-Δίκαιο-Κανόνες Η έννοια του κράτους δικαίου;</p>	<p>Σχολιασμός πινάκων και διαγραμμάτων εκλογών Τι σημαίνει δημοψήφισμα και πότε γίνεται; Αναζήτηση πληροφοριών για το πότε έγιναν δημοψηφίσματα στο ελληνικό κράτος (συνεργασία με το μάθημα της Ιστορίας)</p>	<p>Πίνακες και διαγράμματα εκλογών Πληροφορίες και στοιχεία για δημοψηφίσματα Επίσκεψη στη Βουλή Συζήτηση με υπευθύνους της Βουλής των Εφήβων</p>

<p>περιφέρειας Αναγνώριση της διάκρισης των εξουσιών σε συγκεκριμένα πολιτικά και κοινωνικά γεγονότα, των αρμοδιοτήτων τους και των οργάνων που τις υπηρετούν.</p> <p>Οι μαθητές θα κατανοήσουν τι σημαίνουν τα δικαιώματα για τον πολίτη, θα μάθουν να διακρίνουν τις κατηγορίες των δικαιωμάτων.</p> <p>Θα μπορούν να ασκούν τα δικαιώματα αυτά στην καθημερινή ζωή και να επισημαίνουν περιπτώσεις παραβίασης δικαιωμάτων. Θα συνειδητοποιήσουν τη σημασία της κοινωνίας των πολιτών</p>	<p>Δικαιώματα των πολιτών και των ατόμων: προσωπική ελευθερία, ελευθερία γνώμης και πνευματικής κίνησης, δικαίωμα στην προσωπική ασφάλεια και στη δικαστική προστασία, δικαιώματα στην ιδιωτική ζωή-το άσυλο της κατοικίας, δικαίωμα στην ιδιοκτησία, συνταγματική προστασία αλλοδαπών, κοινωνικά δικαιώματα. Υποχρεώσεις των πολιτών (συμμετοχή στην πολιτική ζωή, τήρηση του Συντάγματος και τους νόμους, σεβασμός των δικαιωμάτων των άλλων, όχι κατάχρηση ατομικών δικαιωμάτων, υποχρέωση κοινωνικής και εθνικής αλληλεγγύης, συμμετοχή στα φορολογικά βάρη ανάλογα με οικονομικές δυνατότητες, σεβασμός της πολιτισμικής κληρονομιάς, του φυσικού περιβάλλοντος, φοίτηση στο σχολείο) Κοινωνία Πολιτών (συνεργασία, αλληλεγγύη, δραστηριοποίηση)</p>	<p>Συζητώ με επιχειρήματα: η ελευθερία μας μέσα στην κοινωνία έχει ή δεν έχει όρια; Αν ναι, ως πού φτάνουν τα όριά της; Τα δικαιώματα είναι για όλους τα ίδια; Πού σταματάνε τα δικαιώματα και πού αρχίζουν οι υποχρεώσεις; Γιατί παλιότερα δεν ψήφιζαν οι γυναίκες; Πώς μια πολιτιστική, περιβαλλοντική οργάνωση, έξω από τον κυβερνητικό και γενικότερα τον κομματικό χώρο μπορεί να παρέμβει στην πολιτική ζωή και τι μπορεί να επιτύχει; Πώς μπορούν οι πολίτες να ενεργοποιούνται ως μέλη της κοινωνίας πολιτών σε θέματα παιδείας, πολιτισμού, περιορισμού της γραφειοκρατίας, αυταρχισμού του κράτους ή ορισμένων κοινωνικών ομάδων; Οι μαθητές υποδύονται πολίτες των οποίων έχουν καταπατηθεί τα δικαιώματα ή οι οποίοι διεκδικούν τα δικαιώματά τους Οι μαθητές συσχετίζουν μερικά από τα ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα με περιστατικά της</p>	
---	---	---	--

		καθημερινής ζωής. Συζητούν και ανταλλάσσουν απόψεις.	
		ι	
<p>Στόχος είναι να βοηθηθούν οι μαθητές να κατανοήσουν τον όρο 'πολιτισμό', τις σύνθετες διαδικασίες πολιτισμικής μεταβίβασης και αλλαγής και την πολιτισμική ποικιλία ως γνώρισμα των σύγχρονων κοινωνιών.</p> <p>Να βοηθηθούν οι μαθητές να αναπτύξουν κοινωνική συνείδηση προκειμένου να αναγνωρίζουν και να σέβονται την πολιτισμική διαφορά, υιοθετώντας μορφές δράσης απέναντι σε φαινόμενα ρατσισμού και διαφοράς</p> <p>Να γνωρίζουν ότι κάθε πολιτισμός είναι σημαντικός και έχει επηρεαστεί από άλλους πολιτισμούς, να προσεγγίζουν τόσο στο χώρο του σχολείου όσο και σε άλλες κοινωνικές περιστάσεις, με σεβασμό απέναντι σε άτομα που είναι διαφορετικά</p> <p>Να μπορούν οι μαθητές να αναπτύξουν μια κριτική στάση απέναντι σε φαινόμενα εθνοκεντρισμού, καθώς πρακτικές αντιμετώπισής τους</p>	<p>Έννοια του πολιτισμού</p> <p>Στοιχεία του πολιτισμού (γλώσσα, σύμβολα, αξίες, κανονιστικά πρότυπα-νόρμες, ήθη, υλικά αντικείμενα)</p> <p>Διαδικασία πολιτισμικής μεταβίβαση, πολιτισμικής αλλαγής.</p> <p>Ρυθμός και αίτια πολιτισμικής αλλαγής-διάχυσης</p> <p>Πολιτισμική ποικιλία (διαφορά-ιεραρχία, επιδράσεις).</p> <p>Πολιτισμική σχετικότητα</p>	<p>Συζητώ για τα κοινά στοιχεία και τις διαφορές μεταξύ των πολιτισμών της Ευρώπης: θρησκεία, γλώσσα, ήθη και έθιμα, κουλτούρα</p> <p>Καταγράφω διαφορές σε πολιτιστικά στοιχεία πόλεων και χωρών σήμερα και χτες.</p> <p>Καταγράφω διαφορές σε πολιτισμικά στοιχεία, συνήθειες και πρακτικές εντός της Ελλάδας</p> <p>Συζητώ για την έννοια της πολυπολιτισμικότητας.</p> <p>Συνειδητοποιώ τη διαφορά των άλλων και την πολιτισμική ποικιλία-ποικιλομορφία, την ανάγκη σεβασμού του άλλου</p> <p>Συζητώ με μαθητές του πολωνικού σχολείου για συνήθειες εντός του σχολείου. Ποιες είναι οι εορτές στο σχολείο; Εθνικές εορτές και επέτειοι; Κάνουν προσευχή κατά την έναρξη των μαθημάτων; Υπάρχουν διατροφικές δεσμεύσεις και περιορισμοί; Υπάρχουν συγκεκριμένοι ενδυματολογικοί κανόνες και κώδικες συμπεριφοράς; Ποιες είναι οι συνήθειες και κανόνες του σχολείου τους;</p>	<p>Φωτογραφίες πόλεων και χωρών από το παρελθόν</p> <p>Φωτογραφικό υλικό από θρησκευτικά και πολιτιστικά έθιμα και συνήθειες διαφορετικών χωρών της Ευρώπης</p> <p>Φωτογραφίες με πολιτισμικές διαφορές στη γειτονιά και το δήμο μου</p> <p>Συλλογή πληροφοριών από αλλοδαπούς-μετανάστες.</p> <p>Στοιχεία για κοινότητες μεταναστών στην Ελλάδα</p> <p>Επίσκεψη στο πολωνικό σχολείο της Ελλάδας.</p> <p>Συζήτηση με μαθητές-δασκάλους και διευθυντή του σχολείου</p> <p>Πληροφορίες για διώξεις μεταναστών-ξένων στο παρελθόν (Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος) σε συνεργασία με το μάθημα της Ιστορίας.</p> <p>Στοιχεία για το Ολοκαύτωμα.</p> <p>Πληροφορίες για συλλόγους πολιτών, Οργανισμούς και</p>

		<p>Οι μαθητές συλλέγουν πληροφορίες για το ρόλο και τη δράση Διεθνών Οργανισμών-ΜΚΟ και άλλων συλλόγων για την υπεράσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και την καταγγελία για την καταπάτησή τους</p>	<p>ΜΚΟ (Διεθνής Αμνηστία, Γιατροί χωρίς Σύνορα, UNICEF, UNESCO) και της δράσης τους για την προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των οικουμενικών αξιών Μέθοδοι διαχείρισης απορριμμάτων</p>
	<p>ΣΧΕΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ</p> <p>1. Οι μαθητές συλλέγουν πληροφορίες για τους νόμους που απαγορεύουν τη μαντήλα στο σχολείο στη Γαλλία. Επιχειρηματολογούν υπέρ και κατά</p> <p>2. Οι μαθητές συλλέγουν πληροφορίες για τις διώξεις των τσιγγάνων σε ευρωπαϊκές χώρες και συγκρίνουν με τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι έλληνες τσιγγάνοι (οικιστικό, εκπαίδευση, απασχόληση, υγεία, υποδομές, πολιτισμός) Τα στοιχεία συλλέγονται από την ιστοσελίδα του Δικτύου Ρομ και συνομιλίες με μέλη του Δικτύου</p>		<p>Δίκτυο Ρομ</p>

3^η Διδακτική Ενότητα Η ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ Ο ΚΟΣΜΟΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗ Διάρκεια 6 ώρες			
<p>Παροχή πληροφοριών και γνώσεων για την κατανόηση των λόγων δημιουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.), των στόχων της, των λόγων ένταξης της Ελλάδας στην Ε.Ε., καθώς και του ρόλου της στην ανάπτυξη της ευρωπαϊκής ταυτότητας και του ευρωπαϊκού πολιτισμού</p> <p>Ενίσχυση της εθνικής ταυτότητας μέσα από τη διάσταση της εθνικής και ευρωπαϊκής πολιτισμικής κληρονομιάς χωρίς εθνοκεντρικές και ρατσιστικές τάσεις.</p> <p>Συνειδητοποίηση των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των ευρωπαίων πολιτών μέσα στην πολυπολιτισμική ευρωπαϊκή κοινωνία</p> <p>Σύνδεση της Διεθνούς Κοινότητας με τα σύγχρονα διεθνή προβλήματα. Γνωριμία με το έργο των Διεθνών Κυβερνητικών και Μη</p>	<p>Λόγοι και αιτίες δημιουργίας Ε.Ε., διαδικασία ένταξης της Ελλάδας στην Ε.Ε.</p> <p>Μετάβαση από την ΕΟΚ στην Ε.Ε.</p> <p>Η Ευρωπαϊκή Ένωση και η Ελλάδα: σύμβολα, δομή όργανα και λειτουργίες.</p> <p>Υποχρεώσεις και δικαιώματα των ευρωπαίων πολιτών</p> <p>Σχέσεις μεταξύ των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης</p> <p>Ευρωπαίοι πολίτες: σχέσεις και προβλήματα. Λαοί και πολιτισμοί</p> <p>Νέα μέλη της ευρωπαϊκής οικογένειας</p> <p>Ρόλος και δράση των Ελλήνων και των άλλων λαών στην ανάπτυξη του παγκόσμιου πολιτισμού</p> <p>Το ευρωπαϊκό Σύνταγμα, ο ευρωπαϊκός ύμνος, η ευρωπαϊκή σημαία</p> <p>Ευρωπαϊκές Συνθήκες</p> <p>Το παγκόσμιο περιβάλλον.</p> <p>Παγκοσμιοποίηση. Παγκόσμια προβλήματα (πόλεμοι, οικονομία,</p>	<p>Οι μαθητές αρχικά ψάχνουν πληροφορίες για τη διεύρυνση της Ε.Ε., τα διαφορετικά στάδια και τις χώρες που εισήλθαν</p> <p>Οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες και αναζητούν πληροφορίες για το κοινό ευρωπαϊκό νόμισμα-το Ευρώ-Καταγράφουν ποιες χώρες έχουν μπει στην ευρωζώνη και από τότε, ποιες δεν συμφώνησαν και ποιο νόμισμα έχουν.</p> <p>Οι μαθητές αναζητούν πληροφορίες κατά ομάδες για τις σημαντικότερες ευρωπαϊκές συνθήκες και τις αποφάσεις. Φτιάχνουν πίνακα με τα σχετικά στοιχεία</p> <p>Οι μαθητές συζητούν για το ρόλο και τη σημασία της παγκοσμιοποίησης και τη συσχετίζουν με τη</p>	<p>Οικουμενική Διακήρυξη του Ανθρώπου</p> <p>Δικαιώματα του παιδιού</p> <p>Διακηρύξεις και δράση Διεθνών Οργανισμών (Παγκόσμιος Οργανισμός Τουρισμού Π.Ο.Τ, <u>Οργανισμός οικονομικής συνεργασίας και ανάπτυξης (Ο.Ο.Σ.Α)</u>, NAFTA, η Παγκόσμια Τράπεζα Επενδύσεων, <u>Παγκόσμιος οργανισμός τροφίμων και γεωργίας</u>, Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας Καταστατικός Χάρτης Ηνωμένων Εθνών</p> <p>Διαγράμματα και πίνακες για το παγκόσμιο περιβάλλον, την παγκόσμια οικονομία</p>

<p>Κυβερνητικών Οργανισμών. Κατανόηση του οικουμενικού χαρακτήρα των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεών τους. Γνωριμία της διεθνούς θέσης της Ελλάδας (σε συνεργασία με το μάθημα της Γεωγραφίας)</p>	<p>περιβάλλον, κοινωνικά προβλήματα, μεταλλαγμένα προϊόντα, μολυσματικές ασθένειες) Περιεχόμενο και σημασία της διεθνούς κοινότητας. Η έννοια της παγκοσμιοποίησης, ο πολυσύνθετος χαρακτήρας της. Κοινωνία γνώσης και πληροφορίας, ψηφιακή εποχή, αλληλεξάρτηση, συμφέροντα και δυναμικές, ανισότητες, πρωταγωνιστές και συμμετέχοντες. Επικράτηση κοινών μορφών κοινωνικής οργάνωσης, έντονη αλληλεξάρτηση των κοινωνιών παρουσία κοινών προβλημάτων (οικονομία, κοινωνία, πολιτική, τεχνολογία, περιβάλλον, μετανάστευση, εγκληματικότητα, ναρκωτικά). Τρόποι διαχείρισης και αντιμετώπισης των προβλημάτων</p>	<p>διεθνοποίηση Οι μαθητές καταθέτουν απόψεις για την έννοια και τη σημασία της παγκοσμιοποίησης(αναπαραστάσεις) Ζωγραφίζουν πώς αντιλαμβάνονται την έννοια και το περιεχόμενο αυτής Παρακολουθούν τις ειδήσεις δύο ημερών και καταγράφουν τα προβλήματα που υπάρχουν στο ευρωπαϊκό και παγκόσμιο περιβάλλον. Φτιάχνουν έναν χάρτη με τα κοινωνικά-οικονομικά και πολιτικά προβλήματα στις διάφορες χώρες και ηπείρους Συζητούν και επιχειρηματολογούν για διάφορα θέματα, μιλούν με ειδικούς που καλούνται στο χώρο του σχολείου: οικονομολόγους, λογοτέχνες, καλλιτέχνες, πολιτικούς, νομικούς Προβλήματα της παγκοσμιοποίησης Παγκοσμιοποίηση και ανεργία Παγκοσμιοποίηση σημαίνει ομοιογένεια-ομοιομορφία; Η παγκοσμιοποίηση συνεπάγεται ανισότητες και έντονες διαφορές; Η παγκοσμιοποίηση προωθεί τον καταναλωτισμό; Οι μαθητές καταγράφουν τα προϊόντα που καταναλώνουν στην κουζίνα του σπιτιού τους και φτιάχνουν έναν χάρτη. Αναλύουν τις</p>	<p>Καταγραφή σε πίνακες των προϊόντων που καταναλώνουν οι μαθητές σε καθημερινή βάση στην κουζίνα του σπιτιού τους και των χωρών προέλευσής των προϊόντων (made in). Κατασκευή χάρτη με τις χώρες προέλευσης των προϊόντων Παιχνίδι ρόλων Σενάριο, παιχνίδι ρόλων και συζήτηση πάνω σε ηθικές αξίες και προβλήματα</p>
--	---	--	--

		<p>χώρες προέλευσης, τον τρόπο παρασκευής και επεξεργασίας, το κόστος, τον τρόπο μετακίνησης. Συζητούν για το αν οι γονείς τους είχαν παρόμοια προϊόντα στο τραπέζι τους και καταγράφουν την ιστορική εξέλιξη του φαινομένου. Συζητούν για το αν και οι ίδιοι είναι παράγοντες, φορείς αυτού του συστήματος, αν έχουν ευθύνη, για την ηθική στο χώρο του εμπορίου και της οικονομίας</p> <p>Προτείνεται ένα σενάριο: η εταιρία Lucky Goldstar, θυγατρική της ιαπωνικής εταιρίας Sony προσανατολίζεται να εγκαταστήσει στη νότια Ευρώπη ένα εργοστάσιο παραγωγής δορυφορικών συστημάτων που θα προορίζονται για την Ευρώπη και τις μεσογειακές χώρες. Το εργοστάσιο αρχικά θα απασχολήσει εκατό εργαζόμενους. Για την κατασκευή του εργοστασίου απαιτείται ένας μεγάλος χώρος , παράλληλα απαιτείται χώρος αποθήκευσης των μεταλλικών προϊόντων και των τοξικών αποβλήτων τα οποία στη συνέχεια θα αποστέλλονται σε ειδικά κέντρα για ειδική επεξεργασία. Οι μαθητές συζητούν για τα υπέρ και τα κατά από την εγκατάσταση ενός τέτοιου εργοστασίου αποτυπώνοντας τις απόψεις και τα επιχειρήματα των</p>	
--	--	---	--

		διαφόρων πλευρών	
<p>Ενημέρωση μαθητών για τους βασικότερους λόγους που οδήγησαν στη δημιουργία των διεθνών οργανισμών</p> <p>Οι μαθητές βοηθούνται στο να συνειδητοποιήσουν την αλληλεξάρτηση μεταξύ των εθνών, να μάθουν να ταξινομήσουν οργανισμούς και άλλες υπερκρατικές εθνικές οντότητες ανάλογα με το σκοπό τους και το χώρο που αναπτύσσουν τις δραστηριότητές τους.</p> <p>Να αντιληφθούν οι μαθητές ότι οι διεθνείς οργανισμοί έχουν άμεσους, έμμεσους και πολλαπλούς στόχους και να μάθουν να διακρίνουν τη διαφορά μεταξύ των διεθνών οργανισμών και της Ευρωπαϊκής Ένωσης</p> <p>Να ενημερωθούν οι μαθητές για τους βασικούς στόχους και τα επιτεύγματα των διαφόρων διεθνών οργανισμών, να γνωρίσουν τα βασικά τους όργανα και τις λειτουργίες τους και να αντιληφθούν τη θέση των μικρών κρατών και ειδικότερα της Ελλάδας στους διεθνείς οργανισμούς.</p> <p>Να συνειδητοποιήσουν ότι η συμμετοχή τους στους διεθνείς οργανισμούς προάγει την προστασία της εθνικής κληρονομιάς, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της προστασίας του περιβάλλοντος και της πανανθρώπινης αλληλεγγύης</p>	<p>Αναγκαιότητα της διεθνούς οργάνωσης και συνεργασίας (διατήρηση παγκόσμιας ειρήνης, προστασία ανθρωπίνων δικαιωμάτων, δίκαιη και ισότιμη κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη των λαών, προστασία περιβάλλοντος)</p> <p>Ρόλος Διεθνών Οργανισμών (ιστορία-εξέλιξη-σκοποί)</p> <p>Ανθρώπινα Δικαιώματα και ο ρόλος των Διεθνών Οργανισμών-Ρόλος του ΟΗΕ, του Συμβουλίου της Ευρώπης, Διεθνής Αμνηστία, Greenpeace, Unesco, NATO</p> <p>Τύποι διεθνών οργανισμών και οργανώσεων ανάλογα με τα γεωγραφικά κριτήρια και το στόχο τους (Διεθνείς Κυβερνητικοί Οργανισμοί και διεθνείς μη κυβερνητικές Οργανώσεις ΜΚΟ)</p> <p>Διεθνείς Οργανισμοί και Ευρωπαϊκή Ένωση: ομοιότητες και διαφορές</p>	<p>Οι μαθητές συζητούν πάνω σε διάφορα θέματα με επιχειρήματα: πώς μπορούν να συνυπάρξουν ειρηνικά τα διάφορα κράτη με διαφορετικά χαρακτηριστικά μεταξύ τους;</p> <p>Πώς μπορεί να αποφευχθεί η χρήση ένοπλης βίας, το ακραίο είδος σύγκρουσης που συνιστά τον πόλεμο;</p> <p>Για ποιους λόγους είναι αναγκαία η διεθνής οργάνωση και συνεργασία;</p> <p>Οι μαθητές αναζητούν στοιχεία στις ιστοσελίδες των διαφόρων διεθνών οργανισμών για να απαντήσουν στα παρακάτω θέματα:</p> <p>Τι εξυπηρετούν οι διεθνείς οργανισμοί, έχουν όλοι οι οργανισμοί την ίδια σύνθεση και εξυπηρετούν τους ίδιους σκοπούς;</p> <p>Ποιες οι διαφορές μεταξύ τους και γιατί; Ποια η θέση της Ελλάδας στους διεθνείς οργανισμούς;</p>	<p>Ρόλος του ΟΗΕ</p> <p>Στοιχεία για δράση διεθνών οργανισμών από ιστοσελίδες</p> <p>Συζήτηση για το ρόλο των ΜΚΟ στην Ελλάδα</p>
ΣΧΕΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ			
Οι μαθητές καταγράφουν τα προϊόντα που καταναλώνουν στην κουζίνα του σπιτιού τους και φτιάχνουν έναν χάρτη με τις χώρες. Αναλύουν τις χώρες			

προέλευσης, τον τρόπο παρασκευής και επεξεργασίας, το κόστος, τον τρόπο μετακίνησης. Καταγράφουν και αναλύουν από ποιες χώρες κυρίως προέρχονται τα προϊόντα. Συζητούν για το αν οι γονείς τους είχαν παρόμοια προϊόντα στο τραπέζι τους και καταγράφουν την ιστορική εξέλιξη του φαινομένου. Φτιάχνουν ένα μοντέλο του παγκόσμιου συστήματος

Στο τέλος της κάθε ενότητας οι μαθητές παρουσιάζουν τις εργασίες τους και αξιολογούνται για αυτές.

4^η Διδακτική Ενότητα

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ

Διάρκεια: 6 ώρες

<p>Οι στόχοι του μαθήματος είναι βοηθήσουν τους μαθητές: Να κατανοήσουν ποια είναι τα ΜΜΕ και οι νέες τεχνολογίες και ο ρόλος τους; Να αντιληφθούν και να συνειδητοποιήσουν το σύνθετο ρόλο των ΜΜΕ στη σύγχρονη κοινωνία (σε συνεργασία με το μάθημα της Οικιακής Οικονομίας) Να εμβαθύνουν στο ρόλο των ΜΜΕ στη λειτουργία του πολιτεύματος Να αντιληφθούν και να ερμηνεύσουν το σύνθετο ρόλο των μιντιακών μηνυμάτων στη σύγχρονη κοινωνία και κουλτούρα Να εμβαθύνουν στην έννοια του μιντιακού εγγραμματισμού Να αναλύσουν διάφορα μηνύματα που προέρχονται από τα ΜΜΕ και να αντιληφθούν πώς κατασκευάζονται αυτά και με ποιες σκοπιμότητες, πώς αλλάζει η χρήση τους σε διάφορες κοινωνικές και ιστορικές περιόδους; Να συσχετίσουν τα ΜΜΕ με τα κοινωνικά δίκτυα YouTube, My Space, wikis, podcasts, blogs, facebook, twitter</p>	<ul style="list-style-type: none"> • οι κατηγορίες των Μέσων • οι τεχνολογίες των Μέσων • οι γλώσσες των Μέσων • οι αναπαραστάσεις(ιδεολ.) • οι φορείς - παραγωγοί • οι αποδέκτες – “κοινό” <p>Ο ρόλος των ΜΜΕ Ιστορία των ΜΜΕ και των νέων τεχνολογιών. Από πότε ξεκίνησε αυτή η ανάπτυξη και με ποια οικονομικά και κοινωνικά στοιχεία συνδέθηκε Καταγραφή του χάρτη των ΜΜΕ στην Ελλάδα Νομοθεσία για τα ΜΜΕ (ελληνική, ευρωπαϊκή: οδηγίες για ‘τηλεόραση χωρίς κίνδυνο’) Παιδιά και ΜΜΕ: δικαιώματα, χρήση, κίνδυνοι Αλφαριθμητισμός στα ΜΜΕ Τρόποι χρήσης και λειτουργίας των μέσων ως διαύλων επικοινωνίας για την ενημέρωση, την κινητοποίηση και την ευαισθητοποίηση απέναντι</p>	<p>Οι μαθητές στο πλαίσιο της τάξης φτιάχνουν ένα blog και ανταλλάσσουν απόψεις μέσω αυτού. Κατόπιν συζητούν για το ρόλο αυτού του εργαλείου Καταγράφουν διαφημίσεις σε τηλεοπτικά κανάλια και συζητούν για τα μηνύματα και τους τρόπους προώθησής τους (News literacy) Καταγράφουν τα οφέλη και τους κινδύνους από τη χρήση του Διαδικτύου και τα συζητούν Χρήση κόμικς για ευαισθητοποίηση άλλων συμμαθητών για κινδύνους και οφέλη από χρήση του διαδικτύου</p> <p>Συλλογή στοιχείων από το Υπουργείο εσωτερικών γ.γ. επικοινωνίας - γ.γ. ενημέρωσης e-παιθία για τον χάρτη των ΜΜΕ στην Ελλάδα</p> <p>Συλλογή στοιχείων από Μουσεία</p>	<p>Δημιουργία blog Παρακολούθηση διαφημίσεων στην τηλεόραση Πίνακας με οφέλη και κινδύνους από χρήση Διαδικτύου Ανάλυση κειμένων ειδικών για το ρόλο των ΜΜΕ Μουσεία Τύπου Συνήγορος του Παιδιού www.synigoros.gr. Πρόγραμμα Μελίνα</p> <p>Παρατηρητήριο Αγωγής και εκπαίδευσης στα ΜΜΕ</p>
--	---	---	---

<p>Να αποκτήσουν ένα δικό τους πλαίσιο ανάλυσης του ρόλου της μιντιακής κουλτούρας</p> <p>Να αναλύσουν συγκεκριμένα κείμενα, υλικά και προϊόντα με κριτικό πνεύμα εμβαθύνοντας στην κατασκευή των νοημάτων, στην αποσιώπηση ιδεολογικών και πολιτικών σκοπιμοτήτων, στη χειραγώγηση και στον ενδογματισμό</p> <p>Να αποκτήσουν εργαλεία ανάλυσης και επεξεργασίας των μηνυμάτων</p> <p>Να αναγνωρίσουν ότι η κατασκευή μιντιακών μηνυμάτων είναι μια κοινωνική διαδικασία και διεργασία (κοινωνική κατασκευή)</p> <p>Να διερευνήσουν το ρόλο των δεκτών κατά την ενεργό διαπραγμάτευση των μηνυμάτων, το πώς συμβάλλουν και διαμορφώνουν τη διαδικασία διαμόρφωσης του μηνύματος και της σημασίας. (του σημασιολογικού πεδίου)</p> <p>Να εμβαθύνουν στη διαδικασία αποκωδικοποίησης των μηνυμάτων στον εντοπισμό στερεοτύπων, απόψεων, ιδεολογίας, αποσιωπήσεων, διαστρεβλώσεων, μονόπλευρων θεωρήσεων</p> <p>Οπτικοακουστική συνείδηση-ταυτότητα, κριτική αυτονομία</p>	<p>στο περιβάλλον</p>	<p>Τύπου</p> <p>Οι μαθητές συζητούν και επιχειρηματολογούν πάνω στη φράση: <i>Εκπαίδευση στα μμε δεν σημαίνει «μη βλέπεις».</i> Σημαίνει «δες προσεκτικά, σκέψου κριτικά».</p>	
--	-----------------------	--	--

ΣΧΕΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Καταγραφή της εξέλιξης της κοινωνίας μέσω των ΜΜΕ και των νέων τεχνολογιών
Από τον μαυροπίνακα στο youtube.

5^η διδακτική ενότητα

Η ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ –ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

Διάρκεια: 6 ώρες

<p>Στόχος είναι να καταλάβουν οι μαθητές την έννοια της κοινωνικής οργάνωσης και να είναι ικανοί να τη συσχετίσουν με διαδικασίες κοινωνικής αλλαγής. Να μάθουν για τους σημαντικότερους κοινωνικούς θεσμούς (οικονομία, οικογένεια, εκπαίδευση, θρησκεία, πολιτική, Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης), για το ρόλο τους στις διάφορες κοινωνίες και για τις αλλαγές που τους χαρακτηρίζουν ανάλογα με τις επικρατούσες κοινωνικές, πολιτικές και οικονομικές συνθήκες. (Σε συνεργασία με το μάθημα της Πολιτικής Οικονομίας) Να αναπτύξουν κριτική σκέψη, έτσι ώστε να μπορούν να εντοπίζουν και να κατανοούν τις αλλαγές που παρατηρούνται στους κοινωνικούς θεσμούς καθώς και τις βασικές αιτίες που τις προκαλούν Διαδικασία κοινωνικής αλλαγής και κοινωνικά κινήματα.</p>	<p>Κοινωνικές ομάδες και κοινωνική οργάνωση Κοινωνική θέση ή στάτους Αποδιδόμενη και κατακτημένη κοινωνική θέση. Το φύλο και η φυλή: παράγοντες αποδιδόμενης κοινωνικής θέσης; Κοινωνικοί ρόλοι Σύγκρουση ρόλων Κοινωνικοί θεσμοί Οικονομία (πρωτογενής, δευτερογενής, τριτογενής τομέας) Ο καταμερισμός εργασίας σε παγκόσμια βάση Οικονομία-οικονομική κρίση- ανεργία-πληθωρισμός Διεθνή οικονομικά θέματα Σύνδεση οικονομικών προβλημάτων με κοινωνικά</p>	<p>Οι μαθητές συζητούν για το ρόλο των κοινωνικών ομάδων και της κοινωνικής οργάνωσης Αναλύεται η έννοια της κοινωνικής θέσης και του στάτους μέσα από κείμενα και άρθρα ημερήσιου τύπου Συζητείται ο ρόλος του φύλου και της φυλής στη διαμόρφωση της κοινωνικής θέσης Ανάλυση των κοινωνικών θεσμών μέσα από συγκεκριμένα παραδείγματα Οι μαθητές συζητούν για το ρόλο της παγκόσμιας οικονομίας Αναλύουν τα παρακάτω θέματα: Οι κυβερνήσεις μιας χώρας προκειμένου να ρυθμίσουν και να ελέγξουν τις οικονομικές δραστηριότητες της χώρας τους, είναι υποχρεωμένες να έχουν υπόψη τους οικονομικές αποφάσεις ή την οικονομική πολιτική άλλων χωρών Ένας μεγάλος αριθμός προϊόντων περνούν μέσα από την οικονομία πολλών χωρών Ένας μικρός αριθμός επιχειρήσεων που λειτουργούν σε διεθνές επίπεδο ελέγχουν ένα μεγάλο μέρος της παγκόσμιας οικονομικής</p>	<p>Ανάλυση κειμένων Αναζήτηση και επεξεργασία κειμένων του ημερήσιου τύπου Γενική Γραμματεία Ισότητας των φύλων www.isotita.gr/ Στοιχεία από Διεθνείς Οργανισμούς: Unesco, Συμβούλιο της Ευρώπης Στοιχεία για το ρόλο της Οικονομίας: ΟΟΣΑ Ανάλυση πινάκων και διαγραμμάτων</p>
--	---	--	--

<p>Πολιτικά κόμματα Πολυπολιτισμικότητα στη σύγχρονη κοινωνία</p>	<p>Πολιτική-Πολιτικά κόμματα Οικογένεια (μορφές, αλλαγές ως προς τον καταμερισμό εργασίας). Ο θεσμός της οικογένειας δε διαφέρει μόνο από κοινωνία σε κοινωνία και από εποχή σε εποχή. Διαφορές και μέσα στην ίδια την κοινωνία (κοινωνική τάξη, φυλή, εθνότητα) Θρησκεία ΜΜΕ Κοινωνική αλλαγή</p>	<p>δραστηριότητας</p>	
<p>Μαθαίνουν βασικά θέματα για την εκπαίδευση: τρόποι οργάνωσης, διάρκεια, υποχρεώσεις-δικαιώματα-προοπτικές Οι διακρίσεις που υπάρχουν στην πρόσβαση και στο δικαίωμα στην εκπαίδευση αποτελούν αντικείμενο μελέτης. Εξετάζονται τα μεγάλα στάδια της ιστορίας της εκπαίδευσης στην Ελλάδα και στην</p>	<p>Εκπαίδευση (κατοχυρωμένο δικαίωμα) Η εκπαίδευση, ένα δικαίωμα για όλους Η εκπαίδευση: ένα δικαίωμα, μια ελευθερία, μια αναγκαιότητα – ποιος εφηύρε το σχολείο, το θεσμό αυτό;</p>	<p>Μελέτη του δικαιώματος στην εκπαίδευση, της οργάνωσης των εκπαιδευτικών συστημάτων Συζήτηση για το δικαίωμα στην εκπαίδευση. Προβληματισμός πάνω στην παιδική εργασία και την εκπαίδευση, την υποχρεωτικότητα και μη</p>	<p>Διεθνής Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Παιδιού 1989 (άρθρο 28) Ελληνικό Σύνταγμα Εκπαιδευτικοί Νόμοι Εγκύκλιοι για τη λειτουργία του σχολείου: κανόνες, περιορισμοί</p>

<p>Ευρώπη και αποτελούν αντικείμενο συζήτησης. Η εκπαίδευση στο ελληνικό κράτος από το 1830</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Πότε φτιάχτηκε το εκπαιδευτικό σύστημα στην Ελλάδα και με ποιους στόχους. - Μπορούν ισότιμα τα παιδιά να εκπαιδευτούν σε όλες τις χώρες; Υπάρχουν παιδιά που εργάζονται και δεν πηγαίνουν σχολείο; Ποιες άλλες κατηγορίες παιδιών δεν παρακολουθούν συστηματικά και γιατί; - Υπάρχουν ανισότητες και αντιθέσεις (αγόρια-κορίτσια, κοινωνικές ανισότητες-αντιθέσεις). Αναλφαβητισμός-Εγγραμματισμός. - Υπάρχουν αναλφάβητοι στην Ελλάδα; - Το σχολείο βοηθά μόνο στην προετοιμασία για ένα επάγγελμα; - Είμαστε όλοι ίσοι στο σχολείο; (Ανθρώπινα δικαιώματα, ισότητα, διαφορετικότητα: πολιτισμός, θρησκεία, συνήθειες, ιδιαιτερότητες, αναπηρία) - Η εκπαίδευση προσφέρεται πράγματι δωρεάν; (από πότε μιλάμε για δωρεάν και υποχρεωτική εκπαίδευση, δημόσια και ιδιωτική εκπαίδευση, τι δαπανά το Κράτος για την εκπαίδευση, τι ξοδεύουν οι πολίτες για την 	<p>Οι διαφορές, οι διακρίσεις, οι ανισότητες μελετώνται και αναλύονται με βάση κείμενα από τον τύπο, συνθήματα διαδηλώσεων, αιτήματα αποτυπωμένα σε κινητοποιήσεις από την Ελλάδα και τον κόσμο Επεξεργασία ζητημάτων που αφορούν την επαγγελματική προετοιμασία και σταδιοδρομία. Σύνδεση εκπαίδευσης με επάγγελμα Μελέτη άλλων μορφών εκπαίδευσης (άτυπων και μη τυπικών). Συγκρίνω φωτογραφίες με θέματα που αφορούν παιδιά και σχολείο-εργασία, πρακτικές στο χώρο του σχολείου Ανάλυση των σχολείων δεύτερης ευκαιρίας Επεξεργασία εικόνων-φωτογραφιών, γραπτών τεκμηρίων και κειμένων του παρελθόντος για σχολιασμό θεμάτων (ενδυμασία, ποινές, παιχνίδι, σεβασμός, σχολικές εργασίες, συνεκπαίδευση των δύο φύλων) Οι μαθητές φτιάχνουν λίστα με λέξεις σχετικές με το μάθημα (εκπαίδευση, συνεκπαίδευση, αναλφαβητισμός, δωρεάν εκπαίδευση) και μετά τις γράφουν σε χαρτάκια. Αυτό που επιλέγεται από τους μαθητές αναπτύσσεται και αναλύεται προφορικά</p>	<p>Κείμενα στον ημερήσιο τύπο Αναλυτικά προγράμματα Προγράμματα σχολικής ένταξης παιδιών (Πρόγραμμα εκπαίδευσης τσιγγανοπαίδων) Συνεντεύξεις με γονείς-παππούδες για την εκπαίδευση στο παρελθόν Φωτογραφίες Εκπαιδευτικά προγράμματα σε μουσεία, άλλες εκπαιδευτικές δομές Στοιχεία για αναλφαβητισμό</p> <p>Δημιουργία ενός παιχνιδιού με ερωτήσεις, σωστές και λάθος απαντήσεις Σύνθεση κειμένων με λέξεις-κλειδιά Αναζήτηση λαθών σε κείμενα, σχολιασμός Παιχνίδι με λέξεις Οργάνωση συζητήσεων με επιχειρηματολογία (Το σχολείο προσφέρει ευκαιρίες ή δημιουργεί εμπόδια, πρέπει να δίνεται η δυνατότητα εκμάθησης ενός επαγγέλματος σε μικρή ηλικία, θα πρέπει οι μαθητές να έχουν ενιαία ενδυμασία-στολή) Αναζήτηση σύγχρονων κειμένων και λογοτεχνικών κειμένων-βιογραφιών άλλης</p>
---	---	---	--

	<p>εκπαίδευση των παιδιών τους)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Κατανόηση της κατανομής των δαπανών και της οργάνωσης της εκπαίδευσης σε κρατικό πλαίσιο (ρόλος δήμων, κοινοτήτων, Κράτους, περιφερειών) - Τι διάρκεια έχει το σχολείο; - υποχρεωτική εκπαίδευση-ήταν πάντα έτσι; πόσα χρόνια πήγαν σχολείο οι γονείς σας ή προηγούμενες γενιές; - Πώς είναι το σχολείο σε άλλες χώρες; Πηγαίνουν όλα τα παιδιά του κόσμου στο σχολείο; Ποιο είναι το σχολείο του μέλλοντος; 		εποχής
<p>ΣΧΕΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ</p> <p>1. Πώς είναι το σχολείο σε άλλες χώρες; Πηγαίνουν όλα τα παιδιά του κόσμου στο σχολείο;</p> <p>2. Οι μαθητές επεξεργάζονται ένα σενάριο για το πώς οραματίζονται το σχολείο του μέλλοντος;</p> <p>6^η Διδακτική Ενότητα</p> <p><i>Παρουσίαση όλων των εργασιών στην ολομέλεια της τάξης</i></p> <p><i>Συνολική αξιολόγηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας και κάθε παιδιού ξεχωριστά</i></p> <p>Διάρκεια 2 ώρες</p>			
<p>Ανατροφοδότηση και αναστοχασμός των εκπαιδευτικών για το έργο τους.</p> <p>Ικανοποίηση από την ατομική και συλλογική εργασία όλης της χρονιάς</p> <p>Οι μαθητές τοποθετούνται κριτικά απέναντι στα σύγχρονα προβλήματα</p>	<p>Βασικές γνώσεις σε σχέση με τη συνολική εκπαιδευτική και μαθησιακή διαδικασία.</p>	<p>Συνολική αξιολόγηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας και κάθε παιδιού ξεχωριστά με βάση τη συμμετοχή σε όλες τις διδακτικές ενότητες, αναμενόμενα επίπεδα επιτεύγματος.</p>	

		Συμμετοχή των παιδιών στην αξιολόγηση της ατομικής και συλλογικής εργασίας. Ενημέρωση του κάθε παιδιού και των γονέων για το επίπεδο του επιτεύγματος και την πρόοδό του.	
--	--	--	--